

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci žalobce M. S., zastoupeného JUDr. Klárou Veselou-Samkovou, advokátkou se sídlem Čelakovského sady 12, Praha 2, proti žalovanému Ministerstvu vnitra, U obecního domu 3, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2001, č. j. VS/2-51/7997/99,

takto:

I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 12. 1. 2001 č. j. VS/2-51/7997/99 se pro vady řízení zrušuje a věc se mu vrací k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen uhradit žalobci na nákladech řízení částku 3.150,- Kč, a to k rukám právního zástupce ve lhůtě do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobou podanou u Vrchního soudu v Praze dne 6. 3. 2001, o níž jedná a rozhoduje Nejvyšší správní soud postupem podle § 130 a § 132 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, je požadováno zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 12. 1. 2001 č. j. VS/2-51/7997/99, jakož i prvostupňové rozhodnutí Okresního úřadu v Kroměříži ze dne 12. 12. 2000 č. j. RVV/2378/2000.

Okresní úřad v Kroměříži nevyhověl žádosti žalobce o vydání osvědčení o státním občanství České republiky podle § 20 odst. 2 a § 24 zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky (dále jen „zákon“). Toto rozhodnutí bylo žalovaným k odvolání žalobce potvrzeno. Žalovaný vyšel ze skutkového stavu zjištěného z obsahu listin tvořících správní spis: Žalobce nabyl narozením podle § 28 všeobecného

občanského zákoníku z roku 1811 československé státní občanství. K 1. 1. 1969 se podle § 2 odst. 1 zákona č. 39/1969 Sb., stal státním občanem České socialistické republiky. Ke dni účinnosti zákona č. 40/1993Sb., tedy k 1. 1. 1993, se podle § 1 odst. 1 cit. zákona stal státním občanem České republiky. Dne 13. 5. 1999 byla Ministerstvem vnitra Slovenské republiky žalobci vydána Listina o udělení státního občanství Slovenské republiky č. p. 203/3-99/02562, jejímž doručením dne 14. 5. 1999 nabyl státní občanství Slovenské republiky, a to udělením podle § 7 zákona č. 40/1993Z.z. Žalovaný uzavřel, že nabytím státního občanství Slovenské republiky, pozbyl žalobce automatiky podle § 17 zákona státní občanství České republiky. Poukázal přitom na ust. § 18 odst. 1 zákona ve znění zákona č. 194/1999Sb., neboť se nejednalo o volbu státního občanství, nýbrž o udělení státního občanství na vlastní žádost.

Podstata žaloby směřuje do právního hodnocení případu, když vyjadřuje názor, že je namístě užití části třetí-zvláštní, a to jmenovitě § 18 odst. 2, podle něhož státní občan České republiky, který měl k 31. 12. 1992 státní občanství České a Slovenské Federativní Republiky, nepozbude nabytím státního občanství Slovenské republiky státní občanství České republiky. Odpovídal by pak tento výklad duchu zákona, který vychází ze zásady umožnění dvojího občanství původním státním občanům ČSFR.

Žaloba je důvodná.

Rozhodnutí žalovaného správně reflektovalo změnu právního stavu vyvolaného zákonem č. 194/1999Sb., podle jehož § 18 odst. 1 fyzická osoba, která měla k 31. 12. 1992 státní občanství ČSFR a která nabyla volbou státní občanství Slovenské republiky v době od 1. 1. 1993 do 31. 12. 1993, se pokládá za státního občana České republiky, pokud se neprokáže, že toto občanství podle tohoto zákona pozbyla po provedení volby občanství Slovenské republiky. Podle druhého odstavce státní občan České republiky, který měl k 31. 12. 1992 státní občanství ČSFR, nepozbude nabytím státního občanství Slovenské republiky státní občanství České republiky. Text tohoto ustanovení však nelze vidět bez souvislostí jak ve vazbě na změnu obsahu celé části třetí zákona, tak i pokud jde o vývoj výkladových problémů týkajících se pozbývání státního občanství České republiky v souvislosti se zánikem České a Slovenské Federativní Republiky. Zákon č. 194/1999Sb., který nabyl účinnosti dne 2. 9. 1999, vypustil název rubriky § 18 „volba státního občanství“ a nově stanovil m. j. i podmínky existence, či trvání státního občanství České republiky. Zjevně reagoval na situaci, jak se vyvinula po více než 6leté účinnosti zákona a potřeby zásahu Ústavním soudem České republiky (nálezu IV.ÚS 34/97 z 5. 5. 1997). Ústavní soud zdůraznil specialitu volby státního občanství podle části třetí zákona a v tom případě nemožnost promítnout dopady předvídané obecnými ustanoveními zákona o pozbývání státního občanství (zejm. § 17 zákona). Volba státního občanství byla institutem zmírňujícím dopady rozdělení bývalého společného státu do lidských vazeb, které se za dobu jeho trvání vyvinuly. Zvláštní respekt zákonodárce vůči tomuto fenoménu lze nepochybně vyčíst opět z novelizované části třetí zákona provedené zák. č. 194/1999 Sb. Především ustanovení § 18 již nelze bez další argumentace chápat ve shodě s bývalou rubrikou, která nesla název „volba státního občanství“, a je zapotřebí zkoumat, zda byly ve vztahu k žalobci naplněny také podmínky uvedené v § 18 odst. 2 zákona. Za této situace nelze považovat důvody rozhodnutí žalovaného za dostatečné, a proto soud jeho rozhodnutí zrušil, s tím, že v dalším řízení se zvláště bude zabývat tím, zda žalobce splňuje podmínky ustanovení § 18 odst. 2 zákona. (§ 76 odst. 1 písm.a), § 78 odst. 1 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., když soud postupoval podle advokátního tarifu (§ 7, § 8 odst. 3, písm. f), § 13 vyhl. č. 177/1996Sb), totiž

1000,- Kč na soudním poplatku, 2 x 1000,-Kč za hlavní úkon a 2 x 75,- Kč paušální náhrada. K uhrazení částky k rukám zástupce žalobce JUDr. Kláry Veselé-Samkové byla stanovena přiměřená lhůta.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí nejsou opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.)

V Brně dne 13. 5. 2003

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu